

Ramon Casas, una icona del Modernisme català

Vinyet Panyella
Comissària de l'Any Ramon Casas, Sitges

La celebració del 150è aniversari del pintor Ramon Casas (Barcelona, 1866-1932) posa de nou en primera plana de l'actualitat cultural i artística el modernista més icònic. Es tracta de la pintura en gris que va importar dels dies de la bohèmia de Montmartre, dels retrats col·lectius de la Barcelona convulsa dels conflictes socials, de les belleses femenines –passionals, costumistes, familiars, burgeses...– o del cartellisme que tan magistralment va practicar amb obres com Cava Codorniu, l'Anís del Mono o *Pèl & Ploma*, l'obra de Casas ha esdevingut una icona del Modernisme català, dins la qual destaquen quadres com *Plein air* (1891), *Ball al Moulin de la Galette* (1891), *Madeleine* (1892), *Garrot vil* (1894), *La càrrega* (1899), *La Sargantain* (1907). Sense oblidar la seva dedicació com a mecenes i editor des de les publicacions *Quatre Gats* (1899), *Pèl & Ploma* (1899-1903) –la revista més emblemàtica del Modernisme– i *Forma* (1904-1908).

Masthead designed by Ramon Casas ca. 1899 for the artistic and literary journal *Pèl & Ploma* published between 1899 and 1903. The journal was financed by Casas who was its main illustrator

Capçalera realitzada per Ramon Casas, ca. 1899, per a *Pèl & Ploma*, la revista artística i literària editada entre 1899 i 1903. La revista va ser finançada per Casas, que en fou el principal il·lustrador

© Museu Nacional d'Art de Catalunya

Casas va seguir la crida de la seva vocació d'artista des de l'adolescència. Als quinze anys viatjava a París per formar-se al taller de Carolus-Duran, i uns anys més tard hi va tornar per viure-hi. De retorn a Barcelona, a mitjan anys noranta, va esdevenir retratista de masses i d'individualitats, junt amb una magistral pràctica del cartellisme que li va valer una indiscutida popularitat. A principis del segle XX va viatjar primer a París i posteriorment als Estats Units (1908) amb el col·leccionista d'art i industrial Charles Deering, a qui acompanyà en els seus viatges fins a l'esclat de la Gran Guerra. A partir dels anys vint va sojornar entre Barcelona i Sant Benet de Bages.

Els objectius de la commemoració, que tindrà lloc en diversos indrets del territori de Catalunya i també a Madrid, Palma i París, són principalment el d'apropar la figura de Casas a la sensibilitat del segle XXI destacant els aspectes essencials de la seva aportació a la modernitat artística; el de destacar-ne l'obra als museus i col·leccions arreu del país; el de crear circuits i rutes combinant la visita a la seva obra i als indrets més vinculats a la seva biografia, com Sitges, Sant Benet de Bages o Tamarit; propiciar noves lectures i interpretacions de la seva obra, i incentivar la seva internacionalització.

El programa d'actes abasta exposicions, rutes i visites guiades, publicacions i conferències. Destaca l'edició facsimil de l'obra escrita per Santiago Rusiñol i il·lustrada per Casas *Desde el Molino* (1894), que aplega els articles d'ambdós publicats a *La Vanguardia* (1890-1892), amb traducció francesa i anglesa. L'exposició central, que tindrà lloc al Museu de Maricel (Sitges), "Ramon Casas, la modernitat anhelada" (tardor 2016-hivern 2017), haurà estat precedida per les que han organitzat el Museu del Modernisme de Barcelona, "Ramon Casas, la vida moderna", i el Cercle del Liceu, "Júlia, el desig. Ramon Casas". La commemoració compta amb més d'una quarantena d'institucions i entitats col·laboradores, tant del sector públic com privat. [L7](#)

www.ramoncasas.cat
museudesitges.cat/ca/any-ramon-casas

Madeleine de Boisguillaume, painted by Ramon Casas during his stay in Paris in 1892. Oil on canvas

Madeleine de Boisguillaume, realitzat per Ramon Casas durant la seva estada a París l'any 1892. Oli sobre tela

© Museu de Montserrat

Ramon Casas, an Icon of Catalan Art Nouveau

Vinyet Panyella
Curator of the Ramon Casas Year, Sitges

Celebration of the 150th anniversary of the birth of Ramon Casas (Barcelona, 1866-1932) foregrounds the cultural and artistic world of this most iconic of Modernista painters. Casas' *oeuvre* ranged from his "grey paintings" imported from his Montmartre Bohemian days to his group portraits of a Barcelona convulsed by social upheaval, including passionate portraits of female beauties and pieces portraying folklore, family or the Bourgeoisie. In poster design, he proved himself a master on commissions like Cava Codorniu, Anís del Mono or *Pèl & Ploma*. In painting, he became an icon of Catalan Modernisme, his skill revealed in works such as *Plein Air* (1891), *Dance at the Moulin de la Galette* (1891), *Madeleine* (1892), *Garrote Vil* (1894), *The Charge* (1899) and *La Sargantain* (1907). Neither should one forget his dedication as patron and editor of the publications *Quatre Gats* (1899), *Pèl & Ploma* (1899-1903) – Modernisme's most characteristic and emblematic magazine – and *Forma* (1904-1908).

Casas pursued his vocation as an artist from adolescence, travelling to Paris at fifteen to train in the studio of Carolus-Duran, a city he returned to live in several years later. Back in Barcelona in the mid-nineties, he focussed on crowd scenes and portraits, combining this work with skilled poster design, which made him hugely popular. In the early twentieth century, he journeyed first to Paris and later the US (1908) with the art collector and industrialist

Ramon Casas in his atelier on Passeig de Gràcia. Photo taken by Francesc Serra between 1903 and 1908

Ramon Casas al seu estudi del passeig de Gràcia. Foto realitzada per Francesc Serra entre 1903 i 1908

Francesc Serra - ACIB-AF

Charles Deering, whom he accompanied on travels until the outbreak of the Great War. From the twenties onward, he sojourned between Barcelona and Sant Benet de Bages.

The aims of this commemoration, scheduled in diverse locations around

Catalonia, but also Madrid, Palma and Paris, are primarily to make the figure of Casas more broadly known to twenty-first-century sensibility, highlighting the essential aspects of his contribution to artistic modernity; to focus on his work in museums and collections nationwide; to create tours and routes that combine viewing of his work with visits to the spots most closely linked to his life, like Sitges, Sant Benet de Bages and Tamarit; and to offer new readings and interpretations of his work and boost his profile worldwide.

The programme covers exhibitions, routes and guided visits, publications and conferences. One striking feature is a facsimile of the work written by Santiago Rusiñol and illustrated by Casas, *Desde el Molino* (From the Mill, 1894) compiling the articles that both published in *La Vanguardia* (1890-1892) with a translation in French and English. The central exhibition, "Ramon Casas: A Much-Yearned Modernity", takes place at the Museu de Maricel (Sitges, autumn 2016 - winter 2017). It is preceded by one at the Museu del Modernisme de Barcelona, "Ramon Casas: the Modern Life", and another at the Cercle del Liceu, "Julia: Desire. Ramon Casas". Over forty institutions and organisations are collaborating in the commemoration, from both the public and private sector. [L7](#)

museudesitges.cat/en/year-ramon-casas
www.ramoncasas.cat

The Charge, 1899. Oil on canvas / La càrrega, 1899. Oli sobre tela

© Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía